

Onderwerp Controleprotocol en Normenkader 2025
Portefeuillehouder(s) drs. H. van Helden MBA

1. Onderwerp

Controleprotocol en Normenkader 2025

2. Inleiding

Aanleiding

Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet de gemeenteraad een aantal zaken vastleggen. Dit is op hoofdlijnen in een controleprotocol en normenkader beschreven. Een controleprotocol is een uiteenzetting over hoe de accountant de controle op de jaarrekening moet uitvoeren. Een normenkader is een inventarisatie van de relevante regelgeving van de Europese Unie, het Rijk en gemeente Leudal. Het controleprotocol en normenkader heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2025.

Veranderingen ten opzichte van voorgaande jaren

Met ingang van boekjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording van kracht. De rechtmatigheidsverantwoording betreft een wetswijziging die aanpassingen van de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording voor Gemeenten (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale (Bado) tot gevolg heeft. De wijzigingen in het BBV en Bado zijn onlangs in 2025 doorgevoerd en gepubliceerd in het [Staatsblad](#). Deze wijzigingen zijn de aanleiding voor de nieuwe (verplichte) regels voor de begroting, verantwoording en accountantscontrole bij gemeenten vanaf verslagjaar 2025. Dit heeft onder andere gevolgen voor de wijze waarop de accountant de jaarrekening beoordeelt en bijbehorend controleprotocol met normenkader. Deze wijzigingen zijn verwerkt in het voorliggende Controleprotocol en Normenkader Gemeente Leudal 2025 (bijlage 1).

3. Voorstel aan de Raad

Voorstel aan Raad

1. Het vaststellen van het Controleprotocol en Normenkader Gemeente Leudal 2025.

4. Argumenten

1.1 Met de inwerkingtreding van de wijzigingen in het BBV en Bado dient het controleprotocol met bijbehorend normenkader te wijzigen.

De belangrijkste verplichte wijzigingen zijn in onderstaand schema beschreven. Deze wijzigingen zijn ook verwerkt in het bijgevoegde Controleprotocol en Normenkader Gemeente Leudal 2025 (bijlage 1).

Onderwerp wijziging	Was	Vast te stellen door gemeenteraad (vanaf verslagjaar 2025)
Percentage voor de materialiteit	1%	2%
Omvangsbasis voor de materialiteit	De totale lasten, inclusief stortingen in de reserves	De totale lasten, exclusief stortingen in de reserves
Grens voor onzekerheden	Materialiteit op basis van 3% van de omvangsbasis.	Materialiteit van 2% van de omvangsbasis.
Afweging van de fouten en onzekerheden	Omvang van de fouten en onzekerheden afzonderlijk te toetsen aan hun eigen grensbedrag (materialiteit).	Omvang van de fouten en onzekerheden moet gezaamenlijk (bij elkaar opgeteld) worden getoetst aan één grensbedrag, de materialiteit.
Percentage voor de verantwoordingsgrens	1% - 3%	2%

1.2 De gemeenteraad kan de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie lager vaststellen.

Hoewel het gehele controleprotocol en normenkader door uw raad ter discussie kan worden gesteld, is in de voorbije jaren gebleken dat de beraadslagingen zich toespitsen op de goedkeuringstolerantie en de rapporteringstolerantie.

Verantwoordingsgrens/goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is het maximale bedrag aan fouten en onzekerheden in een jaarrekening die binnen de grenzen van een goedkeurende accountantsverklaring vallen. Dit bedrag is bepalend voor de strekking van de controleverklaring van de accountant. De accountant gebruikt ten behoeve van de controle van de jaarrekening 2025 in beginsel een goedkeuringstolerantie van 2% van de omvangsbasis. Deze goedkeuringstolerantie geldt voor de gehele jaarrekening, inclusief de bijlagen. De gemeenteraad kan de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening of voor deelverantwoordingen op een lager percentage vaststellen. Ten aanzien van de goedkeuringstolerantie wordt voorgesteld om het percentage voor de materialiteit conform verplichting te wijzigen naar 2% (en dus niet lager last te stellen). Hiermee conformeert Leudal zich aan de adviezen en richtlijnen van het BBV en Bado.

Rapporteringstolerantie

Een rapporteringstolerantie is de vastgestelde grens waarboven een accountant alle geconstateerde fouten en onzekerheden in de jaarrekening moet rapporteren in zijn verslag van bevindingen. De rapporteringstolerantie moet gelijk of lager dan de goedkeuringstolerantie zijn. Ook hier kan de gemeenteraad de rapporteringstolerantie lager vaststellen. Sinds het controlejaar 2012 heeft de gemeenteraad hier gebruik van gemaakt en een percentage (10%) van de materialiteit gehanteerd. Voor Leudal bedraagt die materialiteit 2% van de omvangsbasis van de begroting. Ten aanzien van de rapporteringstolerantie wordt voorgesteld dit ongewijzigd vast te stellen in het nieuwe controleprotocol.

5. Risico's

De wijzigingen moeten, voor de controle van het boekjaar 2025, ook in de financiële verordening zijn aangepast.

Vanaf het verslagjaar 2025 gelden de nieuwe regels voor de begroting, verantwoording en accountantscontrole bij gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Dit wil zeggen dat de accountant vanaf de jaarrekening 2025 aan de hand van deze nieuwe regels moet kunnen controleren. Hiervoor moeten onderliggende gemeentelijke documenten aangepast worden. Opvolgend aan het controleprotocol en normenkader moet ook de financiële verordening aangepast worden. De gewijzigde documenten dienen uiterlijk in december vastgesteld te worden door de gemeenteraad.

Een lagere vaststelling van goedkeuringstolerantie heeft extra kosten tot gevolg.

Wanneer de gemeenteraad de goedkeuringstolerantie scherper vaststelt dan de minimum eis, moet dit extra worden toegelicht in de accountantsverklaring. De accountant brengt daarvoor extra, alsdan met haar nog overeen te komen, kosten in rekening.

6. Juridische context

De Financiële Verordening van de gemeente Leudal 2025 bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders jaarlijks het normenkader ter vaststelling aan de raad aanbiedt (art. 10). Daarnaast is in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten opgenomen dat de commissie BBV een visie geeft op rechtmatigheid in de kadernota rechtmatigheid (art. 75). In deze kadernota is opgenomen dat het college het normenkader aan de gemeenteraad stuurt ter vaststelling (paragraaf 2.6).

7. Financiële toelichting

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

8. Communicatie

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt het Controleprotocol en Normenkader Gemeente Leudal 2025 extern gepubliceerd op overheid.nl.

9. Vervolg

Na akkoord ontvangt onze accountant het vastgestelde Controleprotocol en Normenkader Gemeente Leudal 2025 ten behoeve van de accountantscontrole.

10. Bijlagen

Bijlagen besluitvorming:

Bijlage 1. Controleprotocol en Normenkader Gemeente Leudal 2025

Bijlage(n)

Heythuysen, 3 november 2025

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

Mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger